

Ylempien amk-tutkintojen kehitys alkuvuonna 2020:

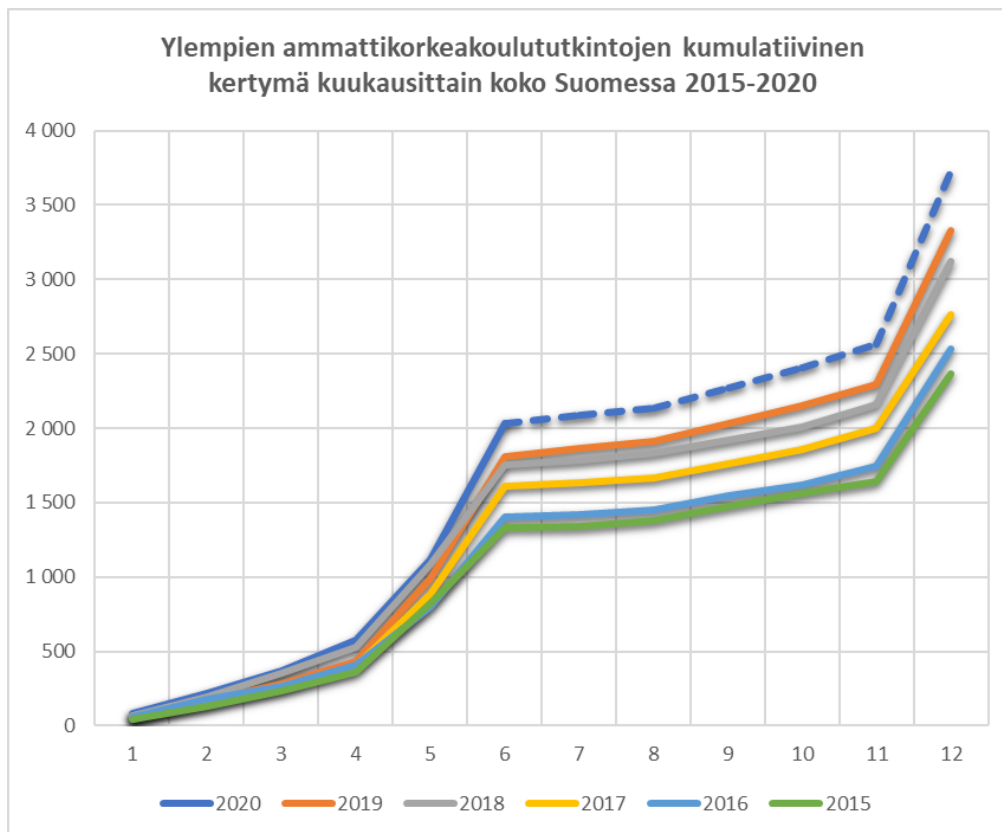
Kasvu jopa ennen korona-aikaa tehtyjä ennusteita ripeämpää

Perjantaina 14.8.2020 Osviitta-tietopalvelun asiakkaille lähetetyssä puolivuotisraportissa ei ollut päivitettyä ennustetta ylempistä ammattikorkeakoulututkinnoista. CSC:tä on pyydetty monen tahon toimesta lisäämään ylempien ammattikorkeakoulututkintojen reaaliaikainen raportointi Extra Vipuseen. Tämä onkin ollut CSC:n työlliställä ja raportti on nyt toteutettu Extra Vipuseen Opintotiedot / Tutkinnot / Kaikki tutkinnot -kohtaan. Tieto tästä raportista tuli Viivaimen vasta puolivuotisraporttien lähetysten yhteydessä.

Koska tieto on nyt saatavilla, ylempien ammattikorkeakoulututkintojen alkuvuoden 2020 tilastot sekä suuntaa antavat ammattikorkeakoulukohtaiset ennusteet julkaistaan puolivuotisraporttia täydentävän Osviitta-pikaraportin muodossa. Jatkossa myös ylempien ammattikorkeakoulututkintojen osio sisältyy normaaleihin puolivuotis- ja vuosiraportteihin sekä simulaatiotyökalun etäpäivitysprotokollaan. Koska Osviitta-pikaraportit lähetetään kaikille ammattikorkeakouluille, ei tässä pikaraportissa esitetä ammattikorkeakoulukohtaisia simulaatiotyökalun v2.5 ennusteita. Myös ammattikorkeakouluille tehdyt ennusteet ovat luonteeltaan karkeita ja suuntaa antavia pohjautuen yksinomaan alkuvuoden tietoihin.

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen määrät alkuvuonna voimakkaassa kasvussa

Tammi-kesäkuussa 2020 on Suomen ammattikorkeakouluista valmistunut 2029 ylempää ammattikorkeakoulututkintoa. Tämä on 216 tutkintoa, eli 12 %, enemmän kuin tammi-kesäkuussa 2019. Mikäli alkuvuoden osuus koko vuoden tutkintomäärästä olisi koko Suomessa täysin sama kuin vuonna 2019, tulisi koko vuoden ylempien ammattikorkeakoulujen kokonaismääräksi 3728 kappaletta. Tämä on yli 100 tutkintoa keväällä julkaistua ennustetta (3606 tutkintoa) enemmän.

Kuva 1: Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kumulatiivinen kertymä kuukausittain koko Suomessa 2015–2020

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen määrä kasvanut suurimmassa osassa ammattikorkeakouluja

Taulukossa 1 esitetään ammattikorkeakoulukohtainen yamk-tutkintojen toteuma viime vuosilta sekä vuoden 2020 tiedot. Siinä on oletettu ammattikorkeakoulukohtaisen alkuvuoden ja loppuvuoden yamk-valmistuneiden suhdeluvun toteutuvan vuoden 2019 kaltaisena. Lisäksi kasvu on ennusteessa aiempien vuosien toteumien perusteella rajattu enintään 30 % suuruisiksi. Ennusteen mukaan vuosi 2020 tulee olemaan ennätysellinen yamk-tutkinnoissa peräti 13 ammattikorkeakoulun kohdalla. Kasvu on siis toteumassa erittäin laajana läpi Suomen. Myös keväällä tehty ennuste odotti varsin reipasta kasvua, mutta alkuvuoden perusteella kasvu on toteumassa vielä hieman ennusteitakin voimakkaampana.

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot 2015-2019 ja alkuvuoden perusteella tehty ennuste vuodelle 2020										
Ammattikorkeakoulu	2015	2016	2017	2018	2019	Ennuste 2020*	1-6 / 2019	1-6 / 2020	Ennuste 20 vs. 19	Muutos %
 Centria	35	29	38	39	52	42	31	25	-10	-19 %
 Diak	48	57	54	63	61	79	7	21	18	30 %
 Haaga-Helia	164	202	190	215	207	269	120	161	62	30 %
 Humak	9	27	37	29	34	44	21	27	10	29 %
 Häme	130	141	181	194	192	248	83	107	56	29 %
 Jyväskylä	198	179	195	194	222	245	134	148	23	10 %
 Kaakkois-Suomi	142	178	203	207	240	218	154	140	-22	-9 %
 Kajaani	30	41	42	44	39	34	31	27	-5	-13 %
 Karelia	57	53	65	72	78	89	50	57	11	14 %
 LAB**	177	163	152	267	271	215	135	107	-56	-21 %
 Lappi	112	98	126	143	133	173	44	63	40	30 %
 Laurea	186	210	213	199	265	318	144	173	53	20 %
 Metropolia	327	409	394	424	447	510	268	306	63	14 %
 Oulu	119	86	110	110	118	153	47	69	35	30 %
 Satakunta	76	83	94	115	128	166	66	94	38	30 %
 Savonia	53	84	103	125	120	128	74	79	8	7 %
 Seinäjoki	58	51	72	60	85	111	47	69	26	30 %
 Tampere**	210	203	228	213	263	196	122	91	-67	-25 %
 Turku	155	143	171	276	242	287	145	172	45	19 %
 Vaasa	24	20	26	28	35	29	29	24	-6	-17 %
 Arcada	30	34	35	64	69	63	44	40	-6	-9 %
 Novia	26	41	31	39	30	39	17	29	9	30 %
 Suomi	2 366	2 532	2 760	3 120	3 331	3 657	1 813	2 029	326	10 %

*Suuntaa antava ennuste, missä oletetaan loppuvuoden osuuden yamk-tutkinnoista olevan sama kuin vuonna 2019 ja rajoitetaan vuosimuutos maksimissaan 30 % suuruisiksi, **Merkittävä määrä tutkintoja heinäkuussa 2020 verrattuna heinäkuuhun 2019

Taulukko 1: Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot 2015–2019 ja alkuvuoden perusteella tehty ennuste vuodelle 2020

Alkuvuoden perusteella tehdyn ennusteen mukaan ylempien ammattikorkeakoulututkintojen lukumäärä on vuoteen 2019 verrattuna laskussa vain seitsemässä ammattikorkeakoulussa. Näistä suurin lasku on alkuvuoden perusteella tapahtumassa Tampereella ja LAB:ssa. Mutta näissä on kirjattu runsaasti tutkintoja myös heinäkuulle 2020 tammi-heinäkuun kertymän ollessa kummassakin lähellä vuoden 2019 tasoa. Näin ollen lasku tulee olemaan selvästi tämän raportin yksinkertaisella metodologialla arvioitua pienempi.

Yksittäisten ammattikorkeakoulujen alkuvuoden perusteella tehty arvio koko vuoden tutkintokertymästä on 71 tutkintoa koko Suomen lukujen perusteella tehtyä laskelmaa pienempi. Ero selittyy sillä, että yksittäisten ammattikorkeakoulujen kasvu on kaavassa rajattu 30 prosenttiin. Todennäköisesti koko Suomen perusteella tehty arvio tulee olemaan lähempänä lopullista koko vuoden toteumaa, ellei loppuvuoden aikana tapahdu mitään yllättävää.

Kasvua koronasta huolimatta – vai sen takia?

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen voimakas kasvu ei ole yllättävää. Suurena yllätyksenä ei voida pitää myöskään tämän kasvun toteutumista ennustettua suurempana. Sen sijaan on intuitiivisesti ajatellen hieman yllättävää, että kasvu tapahtuu samaan aikaan kun amk-tutkintojen valtakunnallinen lukumäärä on alkuvuoden perusteella laskemassa selvästi. Ovatko yamk-tutkinnot koronalle immuuneja – vai ovatko ne voineet jopa hyötyä koronan mukanaan tuomista ilmiöistä?

Ammattikorkeakoulututkintojen lukumäärän laskun ja koronan yhteydelle on löydettävissä selkeitä syitä:

- opiskelijat lykkäävät valmistumistaan nuorten työllisyyden heikentyessä selvästi ensimmäisen työpaikan ollessa tilastojenkin mukaan erittäin merkittävä koko työuralle
- opiskelujen loppupuolella olevien opiskelijoiden on haastavampaa löytää harjoittelupaikkoja koronan oloissa
- lähiopetuksen peruuntuessa joitain yksittäisiä läsnäoloa vaativia labrakursseja jää roikkumaan ja lykkäämään näin valmistumista

Koronalla on siis kouriintuntuva ja selkeä vaikutus amk-tutkintoihin, mikä näkyy myös tilastoissa.

Ylempissä ammattikorkeakoulututkinnoissa vastaavaa laskua ei ole nähty. Mutta tähänkin saattaa olla olemassa hyviä syitä, jotka juontuvat eroista alemman ja ylempien ammattikorkeakoulututkinnon suorittavissa opiskelijoissa, heidän elämäntilanteestaan sekä tutkinnon suoritustavoissa. Ainakin seuraavat seikat saattavat johtaa jopa ylempien ammattikorkeakoulututkintojen suorittamisen lisääntymiseen koronan oloissa:

- suurin osa ylempien ammattikorkeakoulututkinnon suorittajista on mukana työelämässä, jolloin näiltä jää enemmän aikaa tutkinnon suorittamiseen irtisanomisen tai lomautuksen jälkeen
- koska opiskelija on jo työelämässä, ei tämän tarvitse pelätä elintärkeän ensimmäisen työpaikan saannin myöhentymistä, vaan päinvastoin hän haluaa epävarmoissa olosuhteissa parantaa työmarkkina-asemaansa tutkinnon tuomilla ja todentamilla uusilla tiedoilla ja taidoilla
- etätöissä olevalla työntekijällä voi olla aiempaa enemmän ja parempia mahdollisuuksia opiskella töiden ohessa, kun esimerkiksi työmatkaan ei mene turhaan aikaa ja energiaa

Alkuvuonna tapahtunut myönteinen kehitys ylempissä ammattikorkeakoulututkinnoissa ei tätä taustaa vasten tunnu enää kovinkaan yllättävältä, vaan melkein luonnolliselta kehitykseltä.